

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In quo hæreses & mores Pelagij contra naturæ humanæ sanitatem, ægritudinem & medicinam ex S. Augustino recensentur ac refutantur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

26. Expenditur locus Divi Chrysostomi, & Synopsis eorum quae pro asserenda gratia habituali Pelagiani dicunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13650

Lib. de hære-
fib. Hære-
28.

Lib. 1. oper.
imp. f. 190.

vulos propterea baptizari ut regeneratione adoptati admittantur ad regnum Dei de bono in melius translati, non ista renovatione ab aliquo malo obligationis veteris absoluti. Hanc autem adoptionem in regnum Dei & renovationem per gratiam in ipsis parvulis intus fieri satis insinuat Augustinus. quando cum Iuliano disputans quaerit: *Dico quæso quibus meritis parvulorum debeat regnum celorum? Et quaestioni ex Pelagianorum sensu respondens; dicitur es forte, inquit, debere hoc cum gratia sua, qua opitulante venati sunt. Propter hanc enim acceptam iam venire in eius regnum merentur. Quam probans responsionem, & adversarium inde subvertens, adjicit: sed ipsam gra-*

tiam quam regenerandis exhibet, nullis eorum omnino meritis debet. Nonne aperte gratiam opulantiorem à parvulis accipi, & eis exhiberi, & propterea eis deberi regnum Dei etiam ex Iuliani mente & allatâ responsione proficitur? Nam si perceptam habuit non esse illam de accepta gratia, sed profus contrariam Pelagianorum sententiam, non recte illam ad propositum suum proferre videretur. Et ne quis ipsum forte baptismum gratiam vocari diceret, occurrit alibi ipse Iulianus dicens: *Hæc gratia que in baptisinate cum indulgentia beneficio provebit & adoptat & consecrat: Vbi baptismum & baptismi gratiam manifestâ distinctione sejungit.*

Expenditur locus Divi Chrysoctomi, & Synopsis eorum quæ profferenda gratia habituali Pelagiani dicunt.

C A P V T X X V I.

EX quibus omnibus tam baptismi effectibus quos recensimus quam ipsâ remissionis conditione, quam constanter Pelagiani profitentur satis luculente constare arbitror eos gratiam habitualem & agnovisse & in suis scriptis esse confessos. Nam si in sancti alicuius Patris monumentis, cuius nobis autoritas ad eam contra hæreticos asserendam esset necessaria, tot testimonia conglobata cernerentur, nemo nisi vel imprudentissimus vel impudentissimus de eus auderet sententiaque fluctuare. Quod ex uno Divi Chrysoctomi loco perspicuum esse potest. Nam quia ille de baptizatis in quadam ad Neophytos Homilia dixit: *Non enim tantum sunt liberi, sed & sancti: non tantum sancti, sed & iusti: non solum iusti, sed & filij: non solum filij, sed & heredes: non solum heredes, sed & fratres Christi: non tantum fratres Christi, sed & cohæredes: non solum cohæredes, sed & membra: non tantum membra, sed & templum: non tantum templum, sed & organa spiritus. Vides quot sint baptismatis largitates? & nonnulli deputant celestem gratiam in peccatorum tantum remissione consistere: Nos autem honores computamus decem. *δικαιότητα καὶ τὴν χάριτά. βασιλείαν καὶ τὴν ἀποφθυσίαν ἐκ ἁμαρτίας. Hæc de causa etiam infantes baptizamus, quamvis peccata non habentes (nempe propria actione commissa) ut eis detur vel addatur sanctitas, iustitia, adoptio, hereditas, fraternitas Christi, ut eius membra sint. Hoc, inquam, quia Divus Chrysoctomus dixit & scripsit, habitualem gratiam existimatur luculentissimi testimonij assertionem comprobasse. Vnde merito scriptor quidam Neoterius, qui tamen Pelagianos habitualem illam gratiam nunquam agnovisse sentit, de illo loco Chrysoctomi in hunc modum: *Et ita evidenter loqui solent Patres de hac gratia (permanente seu habituali) cum agunt de effectu baptismi, præsertim in parvulis, estque egregium testimonium D. Chrysoctomi Homilia ad Neophytos. Et mox ea citat, que paulò ante produximus. Et alibi de eodem loco: In quibus specialiter notari possunt verba illa Chrysoctomi Homilia ad Neophytos ubi expresse docet, gratiam baptismi non in sola remissione peccatorum consistere, sed etiam in***

Chrysoct.
Hom. ad
Neophytos.

Hæc græca
reperiuntur
apud August.
lib. 1. cont.
Iul. c. 6. cetera non extant.

Francis.
Suar. lib. 6.
de grat. c. 1.
n. 6. lib. 7.
c. 7. n. 2.

*denarium infusions, que numerando ait; ut eis addatur sanctitas, iustitia, adoptio. Numerando autem iustitiam evidenter docet, illam sanctificationem esse etiam in iustificatione per iustitiam inherentem rati quam per formam. Recte quidem & merito. Sed cognoscere personam in iudicio non est bonum. Si enim Divus Chrysoctomus illis verbis donorum infusionem iustitiamque inherentem expresse & evidenter docet; quid ni etiam similibus verbis Celestius, Pelagius, & Iulianus? Nam eundem illum locum pro se suoque dogmate asserendo citat Iulianus. Vt quia Chrysoctomus infantes non habere peccata dixerat, inde peccatum eorum originale destrueret. Quia sane illius testimonij allegatione quid aliud quam idem omnino quod Chrysoctomus & D. Augustinum de baptismi muneribus se sentire confitetur? Alioqui enim ad sese jugulandum gladium adversario suo præbuisset. Nec sane dissimulasset S. Augustinus, qui tam libenter & frequenter maiorum suorum autoritate Pelagianos premit, Iuliani errorem si quem à Christiana disciplina diversum de re tanta docuisset, tam evidenti testimonio profligare. Sed tantum abest ut quicquam ab illa Chrysoctomi doctrina alienum excepta peccati originalis remissione Iulianus senserit, ut potius ipsdem pæne verbis que in Chrysoctomo evidentissima esse iudicatur, ad opprimendas baptismi dotes utatur. Quod enim Chrysoct. dicit; hæc de causa infantes baptizari; ut eis addatur sanctitas, iustitia, adoptio, hereditas &c. Hoc Iulianus dicit: *Vt bono eorum naturali bonum sanctificationis accedat; ut sint infantes sancti Dei filij.* Hoc Pelagius: *Vt spiritalem procreationem non habentes creentur in Christo & ipsius regni celorum participes fiant, eo modo filij & heredes Dei, cohæredes autem Christi.* Hoc de parvulis &c. 19. majoribus idem ille Iulianus: *Fieri peccatorem (vi baptismi) ex malo perfecte bonum, innocentem autem qui nullum habet malum propria voluntate ex bono fieri meliorem, id est optimum, ut ambo quidem in Christi membra transeant consecrati. Ideo enim peccatorem perfecte bonum & innocentem parvulum optimum fieri dicit, ne quis existimaret, quod Chrysoctomus nonnullos**

Lib. 1. oper.
imp. f. 190.

Prover. 11

Lib. 1. cont.
Iul. c. 6. n. 10.

Lib. 6. cont.
Iul. c. 17.

Lib. 1. de
peccat. merit.
& remiss.
c. 19.

Lib. 1. oper.
imp. f. 190.

nonnullos deputare dixerat, caelestem baptismi gratiam, in sola peccatorum remissione consistere, vel in sola illa reformatione qua natura hominis in primævū illum ac naturalem statum quem Adamo affinxere Pelagiani expiata revocatur, de quo aliquid supra diximus. Præter hæc enim novum quoddam munus divinitus per baptismum afferi volunt, quod Augustinus idcirco dicit esse, *a Nec parvum nec mediocre, sed magnum, sublime donum, excellens bonum.* Et Iulianus vocat *b. divinas mysterij, & ineffabile beneficium, cujus largitate Deus parvulum prævenit voluntatem.* Et ne quis etiam naturalis ordinis hoc donum esse suspicetur, aptissimā distinctione Iulianus dicit: *Deferuntur (parvuli ad Ecclesiam baptizandi) ut laudent Deum, quem & honorum naturalium, & donorum spiritualium protestantur autorem.* Et Celestius proficitur hoc donum ad quod conferendum baptismus datur, *Natura vires non habere, & ideo conferri necesse est,* inquit, *per gratie largitatem.* Qui ista tanta verborum luce proficentur, & efficaciam, nonne præter remissionem peccatorum donum aliquod habituale cælitus baptismatis infusum censendi sunt cum Chrysostomo profiteri? Neque enim facile baptismi divinaque gratie munus aut beneficium in illis Divi Chrysostomi vel aliorum etiam antecedentium Sæctorum atque Conciliorum verbis inveniri, quod non fuerit à Pelagianis vel ipsdem vel æquipollentibus verbis pæne expressum luculentius & splendidius decantatum. Dicunt enim per baptismi gratiam non solum remitti peccata, quod ad habituales gratiam asserendam vel solum sufficit, sed abstergi reatus, deleri crimina, plenam conferri purgationem: hominem per Christi sanguinem expiari, mundari, perfecte innovari, in meliorem hominem renasci, ad naturam instaurari, adeoque liberari à peccandi consuetudine, ita ut evulsis peccandi radicibus non habeant baptizati aliquid quod mortificent. Dicunt hanc ineffabilis beneficij largitatem hominibus gloriam regenerationis & justificationis attribuere, eos provehere, consecrare, spiritualiter illuminare, fideles & justos iustitiâ Christi facere, sanctificare in Christo, in Christi membra consecratos transmittere, ita ut spiritualem procreationem non habentes creentur in Christo. Dicunt homines per illam ungi, Spiritum Sanctum accipere, ex inimicitijs reconciliari, hoc est amicum fieri Deo; adoptari ex filijs hominum in filios Dei, atque ita regni cælorum participes fieri tanquam hæredes quidem Dei, cohæredes autem Christi. Denique effici sanctos & justos, templi Dei, quibus proprie & secundum sanctificationem inhabitet. Quid postulatis amplius, quid expressius, quid inculcatius? An forte ipsum habitualis gratie nomen expectatis?

A Nimia profecto id esset perveracitæ ab hominibus spiritu vaticinandi vacuis vocabulum quasi per Prophetiam exigere quod non his sæculis aliquot post eorum occasum alienæ arbitrio voluntatis exortum est. Veruntamen ne quid expressius ab eis desiderari conqueraris, dicunt gratiam Christi infundi ac tradi. Et ne gratiam illam ipsum baptismum esse suspiceris, dicunt quod gratia in baptismo peccata condonat, & cum hoc indulgentiæ beneficio & provehit & adoptat & consecrat. Nec vero modum quo operatur in hominibus gratia tam sublimia beneficia siluerunt, ne forte morali quadam & inani, ut inter homines accidit, existimatione ac deputatione hoc fieri putes. Dicunt enim efficaciter celeriterque mederi gratiam Salvatoris; singularem ejus esse virtutem; uno virtutis impetu atque compendio deleri crimina; efficacissimam esse Medicinæ potestatem. Denique ut omnis omnino auferatur de Pelagianorum opinione tergiversatio, dicit Auctor quæstionum veteris ac novi Testamenti, quo nemo accuratius mysteria Pelagiana explicuit: *Senatorum dignitas non habet apud Deum meritum. Neque ipsa natura, hoc est, substantia consequitur beneficium, sed in sola fama & sermone dignitas vertitur. Ac per hoc currit quidem sermo per traducem carnis (hoc est, ita ut filius Senatoris vocetur Senator non minus ac pater) sed nihil aliud præstat quam opinionem dignitatis, sicut & hi qui Consules sunt aut status honestantur, gaudent in vano. Christiani autem cum fiunt, ipsi natura accedunt dignitas, & essentia ipsa hominis æternum habet incorruptibilitatis beneficium, ut non opinio sola, sed & res sit in effectu apud Deum.* Nemo, opinor, Scholasticus, qui verborum prophetatibus & præcis rerum expressionibus imprimis studet, posset luculentius & exactius gratiæ Christianæ veritatem; realitatem & effectum exprimere. An forte Auctor illarum quæstionum Catholicus non Pelagianus habendus est? ætatem habet, ipse de se loquatur: ipsum interrogate. Tu quid dicis de peccato originali, idque non alibi, sed paucis verbis ante superiorem illam professionem? Ego, inquit, sentio, quod neque filij Dei sumus qui nascimur, neque filij diaboli. Audis putumque Pelagianismum & omnia illius hæreseos basim ac fundamentum? Quid de operatione iustitiæ? Sic Deus instituit, inquit, genus nostrum ut sine sensu nascamur, possibilitatem tamen habeamus (id est naturalem potestatem) discendi sive bona sive mala; ut ipsi nobis aut male acquiramus aut bona; ut lateamur in nobis, cum recte agentes remuneramur, aut ipsi nobis imputemur, si prava sequentes condemnemur. Audis Pelagianismi culmen ut naturali illâ possibilitate recte agentes lateamur in nobis? Quod alibi passim ad nauseam usque tradit ac repetit, & nos loco suffulsi demonstravimus.

a Lib. 2. ad Bonif. c. 6.
b Lib. 1. oper. imperf. f. 67.
c Lib. 6. cont. Jul. c. 10.
Lib. 1. oper. imperf. f. 70.
Lib. de pecc. orig. c. 5.

Autor qq. veteris ac novi Testam. 1. 91.

lib. 4. 80.
ibid.

O 2

Solvuntur